

EAPC - Aprofundim en matèria de contractació del sector públic

Modificació del règim de revisió de preus

13-06-2023

L'article 102.5 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP), estableix que el preu dels contractes públics es pot revisar en els termes establerts al capítol II, del títol III, articles 103-105, quan s'hagin d'ajustar, a l'alça o a la baixa, per tenir en compte les variacions econòmiques de costos que es produeixin durant l'execució del contracte amb la finalitat de mantenir un cert equilibri econòmic entre les prestacions i garantir-ne la viabilitat. No obstant això, l'exposició de motius de la LCSP ja avança que la regulació de la revisió de preus es fa per adequar-se al que disposa la [Llei 2/2015, de 30 de març](#), de desindexació de l'economia espanyola, que en definitiva cercava limitar el nombre de contractes susceptibles de revisió de preus.

La [Llei 11/2023, de 8 de maig](#), de transposició de directives de la Unió Europea en matèria d'accessibilitat de determinats productes i serveis, migració de persones altament qualificades, tributària i digitalització d'actuacions notariales i registrals, per la qual es modifica la Llei 12/2011, de 27 de maig, sobre responsabilitat civil per danys nuclears o produïts per materials radioactius, modifica de nou la LCSP mitjançant la disposició final setena. Així, d'una banda, modifica l'article 71.1.b de la LCSP, sobre les causes de prohibició de contractar, per tal d'afegir-hi un nou supòsit referit a les infraccions molt greus establertes a la Llei 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informin sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció, i, de l'altra, modifica els apartats 2 i 5 de l'article 103 de la LCSP en relació amb la revisió de preus.

Seguidament, analitzarem quin era el règim de revisió de preus establert a la LCSP i veurem quines han estat les principals novetats introduïdes a l'article 103 de la LCSP.

La revisió de preus a la LCSP

En línies generals, la regulació de la revisió de preus establerta a la LCSP està subjecta a les limitacions següents:

- És **potestativa** per a l'òrgan de contractació, que la pot establir o no en el plec de clàusules administratives particulars (PCAP).
- Si el contracte determina la revisió de preus, s'ha de **justificar la necessitat a l'expedient**.

- És **periòdica i predeterminada**, en els termes del que disposa l'article 2 de la Llei 2/2015, de 30 de març.
- Les revisions poden ser a l'alça o a la baixa, ja que depenen dels índexs de referència.
- **Només s'estableix respecte de determinats contractes:** d'obres, de subministraments, de fabricació d'armament i equipament de les administracions públiques i de subministrament d'energia, i en els contractes en què el període de recuperació de la inversió sigui igual o superior a 5 anys.
- S'ha d'haver **executat un 20% del contracte** (excepte en els contractes de concessió de serveis) i haver **transcorregut dos anys** des de la formalització.
- L'òrgan de contractació ha de fixar en el PCAP la **fórmula de revisió** que s'ha d'aplicar, atesa la naturalesa de cada contracte i l'estructura i l'evolució dels costos de les prestacions del contracte. **Aquesta fórmula és invariable** durant tota la vigència del contracte.
- **No es poden revisar**, en cap cas, els costos financers ni els associats a l'amortització, les despeses generals o d'estructura ni el benefici industrial. La revisió dels costos laborals només s'estableix per als contractes en els quals el període de recuperació de la inversió sigui igual o superior a cinc anys i la intensitat en l'ús del factor treball sigui considerada significativa, d'acord amb els supòsits i els límits establerts en el [Reial decret 55/2017, de 3 de febrer](#), pel qual es desenvolupa la Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de l'economia espanyola.
- Per determinar-la cal atènyer-se al que disposen els articles 4 i 5 de la Llei 2/2015, de 30 de març.

Novetats en matèria de revisió de preus introduïdes per la Llei 11/2023, de 8 de maig

En primer lloc, la Llei 11/2023, de 8 de maig, modifica l'apartat 2 de l'article 103 de la LCSP i afegeix un tercer paràgraf que habilita nous supòsits de revisió de preus. Aquest apartat estableix que:

“No obstant això, amb la justificació prèvia en l'expedient, es pot admetre la revisió de preus en els contractes que no siguin d'obres, de subministraments de fabricació d'armament i equipament de les administracions públiques o de subministrament d'energia, encara que el període de recuperació de la inversió sigui inferior a cinc anys sempre que la suma de la participació en el pressupost base de licitació del contracte de les matèries primeres, els béns intermedis i l'energia que s'hagin d'utilitzar superi el 20 % del pressupost esmentat. En aquests casos, la revisió només pot afectar la fracció del preu del contracte que representa la participació esmentada. El plec ha d'indicar el pes de cada matèria primera, bé intermedi o subministrament energètic amb una participació superior a l'1 % i l'índex oficial de revisió de preus respectiu. No és exigible per a la inclusió en els plecs de la fórmula de revisió a aplicar al preu del contracte l'emissió d'informe pel Comitè Superior de Preus de Contractes de l'Estat.”

De manera sistemàtica, les principals novetats introduïdes són les següents:

- S'admet la revisió de preus periòdica i predeterminada en els **contractes de serveis i subministraments**; encara que el **termini de recuperació de la inversió sigui inferior a cinc anys**.
- S'estableixen, però, un seguit de requisits:
 - La revisió només s'aplica a la fracció del preu del contracte de les **matèries primeres, béns intermedis i energia**.
 - La suma de la participació en el pressupost base de licitació de les matèries primeres, els béns intermedis i l'energia necessaris per a l'execució del contracte ha de **superar el 20 % del pressupost base de licitació**.
 - En el PCAP s'ha d'indicar el pes de cada matèria primera, bé intermedi i energia en relació amb el pressupost base que sigui **superior a l'1%**, així com l'**índex oficial de revisió** respectiu.

En segon lloc, la Llei 11/2023, de 8 de maig, modifica l'apartat 5 de l'article 103 de la LCSP en el sentit de **reduir de dos anys a un** el termini a comptar des de la formalització del contracte a l'efecte de poder revisar preus:

“5. Excepte en els contractes de subministrament d'energia, quan escaigui, la revisió periòdica i predeterminada de preus en els contractes del sector públic ha de tenir lloc en 20 % del seu import i hagi transcorregut un any des de la seva formalització. En conseqüència, el primer 20 % executat i l'import executat en el primer any transcorregut des de la formalització queden exclosos de la revisió. [...]

No obstant això, la condició relativa al percentatge d'execució del contracte no és exigible a l'efecte d'efectuar la revisió periòdica i predeterminada en els contractes de concessió de serveis.”

En definitiva, si bé qualsevol mesura que tingui com a objectiu l'equitat prestacional ha de ser ben rebuda, la modificació de l'article 103 de la LCSP no significa que s'hagi posat fi a la prohibició de revisió de preus dels contractes de subministraments i serveis, ja que, malgrat que amplia els supòsits en els quals es pot determinar, continua sent potestativa i l'abast està limitat a determinats supòsits. A més, cal tenir en compte que la modificació introduïda afegeix noves càrregues a les unitats de contractació, que es veuen obligades a dur a terme una anàlisi de risc en la fase preparatòria de l'expedient i a desagregar els components del pressupost base de licitació que s'ha d'incloure en el PCAP. En darrer lloc, cal assenyalar que, d'entrada, no sembla que aquesta modificació pugui tenir un impacte gaire gran en els contractes de serveis i, a més, no soluciona el problema dels contractes de serveis i subministraments que es trobaven en execució quan va entrar en vigor.

Rosa Maldonado Camats

Responsable jurídica de regulació i assessorament en contractació de la Direcció General de Contractació Pública, Departament d'Economia i Hisenda